

STRATEGI PENGAJARAN AQIDAH TAHAP DUA
SEKOLAH RENDAH DI KAWASAN SUNGAI PETANI DAN YAN KEDAH.

MD.RADZI BIN BAHARI

Dimikrofiskan pada..... 14.07.1998 .....
No. Mikrofis..... 13612 .....
Jumlah Mikrofis..... 2 .....

HAMSIH BT. MOHAMAD ZAHARI
UPR UNIT REPROGRAFI
PERPUSTAKAAN UTAMA
UNIVERSITI MALAYA

Perpustakaan Universiti Malaya

A507467012

Satu Disertasi Yang Dikemukakan Kepada Fakulti Pendidikan
Universiti Malaya Untuk Memenuhi Sebahagian Daripada
Keperluan Untuk Ijazah Sarjana Pendidikan.

1997

PENGHARGAAN.

Syukur kehadiran Ilahi kerana dengan hidayah dan pertunjukNya saya telah dapat menulis disertasi ini. Saya merakamkan jutaan terima kasih kepada semua pihak yang telah memberi kerjasama kepada saya bagi menjalankan kajian ini, terutamanya Professor Madya Zawawi Haji Ahmad yang telah memberi bimbingan dan nasihat untuk saya menjalankan kajian ini.

Seterusnya pihak-pihak lain iaitu Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Kementerian Pendidikan Malaysia, Jabatan Pendidikan Kedah Darulaman, Pejabat Pendidikan Daerah Kuala Muda, pentadbir di kawasan Sungai Petani dan Yan dan juga guru-guru agama.

Dan akhir sekali untuk isteri saya dan anak-anak yang tidak jemu-jemu untuk mendorong saya meneruskan kajian ini. Jika sempurna kajian ini hanya Allah sahajalah yang berhak mendapat pujian, jika lemah dan serba kekurangan sesungguhnya itulah kelemahan penulis.

ABSTRACT

The Strategies of Teaching Aqidah To Phase Two Primary Schools In Sungai Petani And Yan District.

The aim of this research is based on the Islamic Education teaching and learning strategies in Primary school. The aspects selected are on the general teaching and learning strategies to Phase 2 students. The focus is on the use of integrated approach in the teaching of Aqidah.

One of the ways to gather data in this research is through observation on the teaching and learning strategies in 3 schools in Sungai Petani District. From this observation, the researcher would be able to identify the teaching and learning approaches used.

As a supplement from the above, data would be gathered through interviews and questionnaires from 30 Primary School Religious teachers in Sungai Petani district.

The research is also conducted through interviews. The samples interviewed are the Kuala Muda /Yan district key personnel and also officers from the State Education Ministry. Their views enabled the researcher to analyze the information gathered.

Finding from the research:

1. The Religious teachers teaching in Primary schools teaches Religious Study only, they do not teach other KBSR subjects.
2. The level of awareness among the teachers based on the "Falsafah Pendidikan Negara (FPN) is low
3. The teachers used only the "Lecture" and "Question and Answer" techniques in the their teaching and learning process.
4. The integrated approach used in the teaching and learning is not well prepared.
5. The integration of teaching Aqidah is not across the subject .Instead it only focus on religious study.

ABSTRAK

Tujuan kajian ini adalah untuk melihat strategi pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Agama Islam di sekolah rendah. Aspek-aspek yang dikaji adalah berkaitan dengan strategi am pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Agama Islam (tahap dua) di sekolah rendah. Tumpuan kajian ialah Penggunaan pendekatan gabungjalin di dalam pengajaran Aqidah (tahap dua).

Salah satu daripada cara untuk mendapatkan data di dalam kajian ini ialah menerusi satu tinjauan ke atas pengajaran dan pembelajaran matapelajaran Pendidikan Agama Islam di tiga buah sekolah di kawasan Sungai Petani. Di dalam tinjauan itu pengkaji dapat melihat strategi pengajaran dan pembelajaran yang digunakan oleh guru di dalam pengajaran Agama Islam di bilik darjah khususnya pelajaran Aqidah (tahap dua).

Selain daripada itu, maklumat kajian diperolehi dengan menggunakan "kaedah soal selidik". Responden soal selidik ialah 30 orang guru-guru agama yang sedang mengajar sekolah rendah di kawasan Sungai Petani dan Yan.

Kajian ini juga menggunakan kaedah "temubual" dengan "kakitangan penting" mata pelajaran yang bertugas di Pejabat Pendidikan Daerah Kuala Muda/Yan dan juga Jabatan Pendidikan Negeri Kedah Darulaman. Pendapat mereka dapat membantu pengkaji menganalisa dapatan kajian yang diperolehi.

Dapatan kajian adalah seperti berikut:

1. Latar belakang guru agama yang sedang berkhidmat di sekolah-sekolah rendah, kebanyakannya hanya mengajar Pendidikan Agama Islam sahaja mereka tidak mengajar lain-lain mata pelajaran KBSR.
2. Kesedaran guru-guru Pendidikan Islam tentang peranan mereka untuk mencapai matlamat pendidikan negara seperti yang tersurat dan tersirat dalam Falsafah Pendidikan Negara (FPN) adalah rendah.
3. Strategi pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Agama Islam masih menggunakan kaedah "syarahan" dan "soal-jawab".
4. Penggunaan Alat Bantu Mengajar (ABM) dalam pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Agama Islam masih berada di tahap minima.
5. Pendekatan "gabungjalin" di dalam proses pengajaran dan pembelajaran Aqidah (tahap dua) telah dilaksanakan, tetapi tidak dirancang dengan baik.
6. Penggabungjalinan Aqidah (tahap dua) hanya dilakukan dengan pelajaran Al Quran, Ibadah, Akhlak dan Sirah Nabawiyah, tidak dengan lain-lain mata pelajaran KBSR.

KANDUNGAN

	halaman
PENGHARGAAN.....	1
ABSTRAK.....	11 - 1V
KANDUNGAN.....	V - VI
SENARAI JADUAL.....	VII - VIII
HURUF SINGKATAN	IX
SENARAI RAJAH	X
LAMPIRAN.....	XI
BAB	
SATU PENGENALAN	
Latar belakang masalah, Pengertian Pendidikan islam dan matlamatnya.....	1 - 21
Mata Pelajaran Pendidikan Agama Islam Dalam KBSR.....	21 - 36
Pelajaran Aqidah Dalam "Asas 'Ulum As Syar'iyah (tahap 2).....	36 - 37
Pernyataan Masalah.....	38 - 39
Kepentingan Kajian	40 - 41
Ta'rif dan Istilah	42
DUA TINJAUAN BAHAN BACAAN	
Pendahuluan	43 - 49
Pembentukan kurikulum.....	50 - 54
Kurikulum Pendidikan Islam.....	54 - 60
Strategi Pengajaran.....	61 - 66
Maksud Pembelajaran	67 - 69
Strategi Pengajaran Pembelajaran Pendidikan Islam Aqidah (tahap dua).....	70 - 79
Pendekatan Gabungjaln Dalam Pengajaran Aqidah (Tahap dua) KBSR.....	80 - 89

		v1
TIGA	KAEDAH PENYELIDIKAN	
	Pendahuluan.....	90
	Rekabentuk Kajian.....	90 - 91
	Kawasan dan Sampel Kajian.....	91 - 94
	Alat Kajian	95 - 97
	Prosedur Kajian	97 - 99
	Analisa Data.....	99 - 100
EMPAT	DAPATAN KAJIAN	
	Pendahuluan	101
	Latar Belakang Sekolah dan Responden...101-111	
	Kefahaman Responden Terhadap Dasar Pendidikan Negara Serta Tugas dan Peranannya.....	111-113
	Strategi Pengajaran dan Pembelajaran Aqidah (Tahap dua)KBSR	114-126
	Tahap Penggunaan ABM Ketika Mengajar Aqidah (tahap dua).....	127-131
	Pendekatan Gabungjalin Dalam Pengajaran Aqidah (Tahap dua) KBSR.....	132-141
LIMA	RUMUSAN DAN CADANGAN	
	Rumusan Kajian	142
	Kesimpulan Kajian	143
	Strategi Pengajaran Pembelajaran Aqidah (tahap dua) Sekolah Rendah.....	143-146
	Gabungjalin Sebagai Strategi Pengajaran Aqidah (Tahap dua)KBSR.....	147-148
	Cadangan	149-151
	Cadangan Kajian Lanjutan.....	151-152
	BIBLIOGRAFI	153-157
	LAMPIRAN	158-172

SENARAI JADUAL

Jadual	Halaman
1.1	Kedudukan Mata Pelajaran Pendidikan Agama Islam Dalam KBSR 23
1.2	Struktur Baru KBSR.....28
1.3	Perubahan Pecahan Mata Pelajaran Pendidikan Agama Islam Dalam KBSR.....29
1.4	Peruntukan Masa Seminggu Untuk Pendidikan Agama Islam KBSR.....31
1.5	Taburan Peratusan Masa Untuk Pendidikan Agama Islam Dalam Seminggu Untuk Sekolah Kebangsaan /Sekolah Rendah Kebangsaan.....32
1.6	Taburan Peratusan Masa Untuk Pelajaran Pendidikan Islam (Tahap dua) Dalam seminggu...33
1.7	Taburan Agihan Masa Untuk Pelajaran Komponen Agama Islam Dalam Seminggu.....35
2.1	Penggabungjalinan Pendidikan agama.....84
4.1	Taburan Responden Mengikut Lokasi.....104
4.2	Taburan Responden Mengikut Jantina.....105
4.3	Taburan Responden Mengikut Umur.....105
4.4	Taburan Pengalaman Mengajar Responden.....106
4.5	Taburan Kelulusan Akademik Responden.....107
4.6	Taburan Responden Mengikut Tempat Mereka Mendapat Latihan Perguruan.....108
4.7	Bentuk Latihan Perguruan Responden.....109
4.8	Taburan Lain-Lain Pelajaran Yang Diajar Oleh Responden.....110
4.9	Taburan Kefahaman Responden Tentang Dasar Pendidikan Negara.....113

Jadual	Halaman
4.10	Taburan Kekерapan Penggunaan Strategi Pengajaran Aqidah (tahap dua)..... 118
4.11	Taburan Kekерapan Menggunakan Kaedah Syarahan Di Antara Guru Lelaki/Perempuan..... 120
4.12	Taburan Kekерapan Menggunakan Kaedah Syarahan Di Kalangan Guru Yang Berbeza Umur.....121
4.13	Hubungan Kaedah Syarahan Dengan Pengalaman Mengajar Responden.....123
4.14	Penggunaan Kaedah Soal Jawab dan Perbezaan Jantina Guru.. 125
4.15	Hubungan Kaedah Soal Jawab Dengan Pengalaman Mengajar Responden.....126
4.16	Taburan Kekерapan Menggunakan ABM Ketika Mengajar Aqidah (tahap dua).....127
4.17	Taburan Kekерapan Menggunakan ABM (Audio) Di antara Guru Lelaki/Perempuan.....129
4.18	Taburan Kekерapan Menggunakan ABM (Model) Di Kalangan Guru Agama Lelaki/Perempuan.....130
4.19	Taburan Menggunakan Pendekatan Gabungjalin Oleh Guru Agama.....133
4.20	Taburan Menggunakan Pendekatan Gabungjalin Kemahiran Aqidah (tahap dua)Dengan Lain Kemahiran Pelajaran KBSR.....135

HURUF SINGKATAN

KBSR	Kurikulum Baru Sekolah Rendah
KBSR	Kurikulum Bersepadu Sekolah Rendah
KLSR	Kurikulum Lama Sekolah Rendah
FPN	Falsafah Pendidikan Negara
FPI	Falsafah Pendidikan Islam.

LAMPIRAN-LAMPIRAN

Lampiran		halaman
A	Borang Pencerapan Proses Pengajaran dan Pembelajaran Aqidah (tahap dua).....	158.
B	Soalan-Soalan Kajilidik.....	159-165
C	Contoh-Contoh Soalan Temu-Bual.....	166-168
D	Surat Kebenaran Meneruskan Penyelidikan Oleh Jawatan Kuasa Penyemakan Cadangan Penyelidikan Calon ijazah tinggi (M.Ed)Fakulti Pendidikan Universiti Malaya.....	169-170
E	Surat Kebenaran Menjalankan Kajian Ke Sekolah Jabatan-Jabatan dan Institusi-Institusi Di Bawah Kementerian Pendidikan Malaysia.....	171-172.

SENARAI RAJAH

Rajah		halaman
2.1	Faktor-Faktor Keberkesanan Pembelajaran.....	48
2.2	Gabungjalinkan Asuhan Al Quran Dalam Pendidikan Agama Islam	87